

Årsrapport 2019

Valdres Sparebank

INNHold

Årsrapport 2019.....	1
Årsberetning 2019	3
Generelle regnskapsprinsipper	14
Resultatregnskap.....	17
Balanse	19
Kontantstrømoppstilling – direkte metode	21
Noter	22
NOTE 1 – FINANSIELL RISIKO	22
NOTE 2 – KREDITTRISIKO	23
NOTE 3 – KAPITALDEKNING	29
NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO	30
NOTE 5 – RENTERISIKO	31
NOTE 6 – MARKEDSRISIKO	32
NOTE 7 – ANDRE RENTEKOSTNADER	34
NOTE 8 – PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER.....	34
NOTE 9 – PENSJON	35
NOTE 10 – LØNNS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER.....	35
NOTE 11 – LÅN OG YTELSE	36
NOTE 12 – VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER.....	36
NOTE 13 – SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER	37
NOTE 14 – SKATTEKOSTNAD.....	37
NOTE 15 – KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK.....	38
NOTE 16 – Eierinteresser i konsernselskaper.....	38
NOTE 17 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER.....	39
NOTE 18 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD	39
NOTE 19 – EGENKAPITAL	40
NOTE 20 – GARANTIANSVAR.....	40
Note 21 – Nøkkeltall.....	41
Note 22 – REGNSKAPSPRINSIPPER – OVERGANG TIL IFRS FRA 2020	42
Note 23 – OVERGANGSEFFEKTER PÅ FINANSIELLE EIENDELER.....	50
Note 24 – REKLASSIFISERING OG VERDIJUSTERINGER.....	51
Note 25 – NEDSKRIVNINGER ETTER IFRS 9 OG UTLÅNSFORSKRIFTEN	53
Note 26 – OVERGANGSEFFEKTER PÅ EGENKAPITALEN.....	53
Note 27 – EGENKAPITALOPPSTILLING	53
Revisors beretning.....	54

Årsberetning 2019

Økonomien har gjennom 2019 vært preget av høy og økende internasjonal uro. Handelskrig mellom USA og Kina, økt konfliktnivå i Midtøsten, store strukturelle utfordringer for tradisjonell industri i Europa og usikkerhet knyttet til Brexit har satt sitt preg på året. I en ellers urolig verden har norsk økonomi greit seg relativt godt. Drevet av en sterk investeringsvekst i oljesektoren, men også sterk vekst i bedriftsinvesteringene kan veksten i fastlandsøkonomien komme på om lag 2,6 prosent, og en sysselsettingsvekst på 1,8 prosent.

Global utvikling

Usikkerhetene i verdensøkonomien som preget 2018 har forsterket seg inn i 2019. På 18 måneder har gjennomsnittstollen på amerikansk import fra Kina økt kraftig, og Kina har på sin side svart opp med tilsvarende mottiltak. Dette har bidratt til at global handel falt med 1 prosent siste 12 måneder.

Større usikkerhet og uforutsigbarhet har redusert bedriftstilliten og investeringslysten på bred front, og færre investeringer fører i sin tur til å dempe produksjonspotensialet i økonomien. Det er grunn til å anta at disse usikkerhetene vil vedvare framover, og bidra til en fortsatt svak utvikling i global økonomi.

Avkjølingen av verdensøkonomien har på nytt blitt møtt med pengepolitiske lettelser over hele verden, og den gradvise normaliseringen av sentralbankenes rentesetting har snudd fra heving til nye kutt. Ved utgangen av november hadde 20 av 38 utvalgte land lavere styringsrente enn 6 måneder tidligere. Kraftig pengepolitisk stimulans har bidratt til at det økonomiske omslaget ikke er blitt enda kraftigere, men det videre handlingsrommet for sentralbankene er betydelig begrenset.

På tross av økt internasjonal uro og at man fortsatt er i den lengste vedvarende oppgangskonjunktoren i USAs historie, fortsetter amerikansk økonomi en god utvikling gjennom 2019. Utviklingen i USA er drevet av god vekst i husholdningenes konsum. Dette henger sammen med et sterkt og vedvarende oppsving i arbeidsmarkedet gjennom de siste ti årene.

Sysselsettingsveksten har imidlertid avtatt noe, men ledigheten er ved utgangen av året fortsatt så lavt som 3,5%. Handelsuroen treffer også industrisektoren i USA, og gjennom 2019 har sysselsettingsveksten i industrien vært langt lavere enn tidligere, og veksten i industriproduksjonene er falt tilbake.

Etter en lang rekke økninger i styringsrenten fra den amerikanske sentralbanken, har dempende inflasjonsutsikter og økt økonomisk uro bidratt til at sentralbankrenten er satt ned tre ganger gjennom 2019, til 1,75%.

I eurosone har den svake aktivitetsutviklingen fra 2018 fortsatt også i 2019, med blant annet store utfordringer for europeisk industri. Økt proteksjonisme og Brexit skaper økt usikkerhet, og også europeisk eksport til USA blir møtt med økt toll. Tysk industriproduksjon var i oktober 2019, 6,2 prosent lavere enn ett år tidligere, og produksjonen av biler og transportmidler har falt med nesten 15 prosent. Dette gjør at Europas sterkeste økonomi ligger an til en årlig BNP vekst på svake 0,3 prosent. Arbeidsledigheten i eurosone er om lag 7,5 prosent, og inflasjonen ligger på om lag 1,1–1,2 prosent.

Den Europeiske sentralbanken har videreført sin aktivt stimulerende pengepolitikk, og lanserte høsten 2019 en ny stimulanspakke, med rentekutt og nye sentralbankkjøp av verdipapirer. Det varsles både fra ECB og andre sentralbanker at finanspolitikken må ta støtte ansvar for å stimulere økonomisk vekst. Det finansielle handlingsrommet er imidlertid begrenset da mange av landene fortsatt er preget av høy gjeld, mens land med finansielle muskler er uvillige til budsjettunderskudd.

Norsk økonomi

Hovedbildet er at et fortsatt går relativt godt i norsk økonomi gjennom 2019, og følger den oppgangskonjunktoren som har vedvart de siste tre år. Fastlands-BNP har vokst raskere en trend gjennom hele 2019, og ligger an til en årlig vekst på 2,6 prosent. Sysselsettingsveksten tiltok gjennom både 2018 og inn i 2019, selv om utviklingen har avtatt noe mot slutten av 2019. I

Fastlands-Norge økte sysselsettingen med 32500 personer fra fjerde kvartal 2018 til tredje kvartal 2019, tilsvarende en vekst på 1,7 prosent. Arbeidsledigheten (AKU) ser ut til å ha flatet ut på 3,6 prosent, mens den NAV registrerte tall for helt ledige er 2,2 prosent av arbeidsstyrken.

Olje- og gassinvesteringene er anslått å øke med 14 prosent i 2019, og er en sterk driver til veksten. På tross av fallende verdenshandel har norsk eksport holdt seg godt oppe gjennom 2019. Eksporten av fisk har økt mye, og er ved utgangen av 2019 på et rekordhøyt nivå. De videre vekstutsiktene i norsk økonomi er imidlertid dempet. Indikatorer peker mot lavere vekst i investeringer, produksjon og eksport framover.

Husholdningenes forbruk har vokst relativt svakt gjennom 2019, og er med en vekst på 1,6 prosent klart svakere enn aktivitetsveksten i fastlandsøkonomien for øvrig. Ifølge Finans Norges forventningsbarometer er husholdningenes framtidsutsikter noe lavere, primært grunnet lavere tro på landets økonomi. Husholdningenes sparelyst er økende, og forventningene til egen økonomi er noe styrket. Dette kan henge sammen med Norges Banks varsel om en flat utvikling i styringsrenten framover etter at denne ble hevet til 1,5 i september.

Etter mange år med sterk vekst i boligprisene har vi siden 2017 sett en moderat og stabil vekst i boligmarkedet. Ved slutten av året var tolv månedersveksten i snitt 2,5 prosent, svakt over konsumprisveksten. Aktiviteten i boligmarkedet er fortsatt svært høy. Samlet sett indikerer dette et relativt stabilt og balansert boligmarked.

Norske myndigheter har fulgt opp de siste par års utvikling med en noe mindre ekspansiv finanspolitikk. Etter flere år med sterk vekst i bruken av oljepenger over statsbudsjettet, er det riktig å møte utfordringene i norsk økonomi og de statsfinansielle utfordringer som ligger foran oss, med en strammere pengepolitikk. I 2019 anslås det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet til 7,8 prosent, og med et budsjett for 2020 som anslås svakt innstrammende.

Aktivitet i Valdres

Valdres har over flere år befestet sin posisjon som en ettertraktet reiselivsdestinasjon. Det finnes nå anslagsvis 20.000 fritidsboliger i Valdres, og det gir omtrent 3 millioner gjestedøgn. I tillegg

kommer 640.000 gjestedøgn i kommersielle anlegg. Dette gir nesten 1,5 milliard kroner i verdiskapning for regionen. Hyttebygging og turisme er svært viktig for næringslivet i Valdres, ikke bare for entreprenører og håndverkere, men også innen varehandel. Det sies nå at mer enn halvparten av verdiskapningen i Valdreskommunene er hytte-relatert.

Et stort antall hytter er med på å skape et betydelig ettermarked i årene fremover. I tillegg fortsetter den positiv utvikling innen campingturisme og varme senger i Valdres. Den prosentvise økningen er større for Valdres enn snittet for både Oppland og Norge for øvrig.

Valdres befinner seg i en særstilling når det gjelder å by på natur- og kulturopplevelser, og har et svært godt turtilbud til alle årstider. Banken er stolt samarbeidspartner med blant andre Vinjerock, Valdresrittet og Norsk Rakfiskfestival. Dette er populære arrangementer som tiltrekker seg mange tilreisende, og undersøkelser viser store positive ringvirkninger.

Landbruket har alltid stått sterkt i Valdres, og er en viktig aktør med tanke på både sysselsetting, kortreist mat og kulturlandskapet. Undersøkelse gjennomført av Innovasjon Norge viser at optimismen rår innen landbruket i Innlandet med tanke på videreføring av drift på gårdene. I Valdres har man de seneste årene opplevd at flere yngre har satt seg stort med nybygg, og mange har utvidet eksisterende drift.

I en verden som stadig blir mer digital, spiller det mindre rolle hvor de beste IT-hodene sitter. Man ser nå en dreining der flere ser på Valdres som en attraktiv region å etablere seg i med teknologibedrifter. Dette er med på å skape en større variasjon i arbeidsmarkedet og kan skaffe regionen en ny type kompetanse.

De siste årene har man hatt flere store utbyggingsprosjekter av hovedveiene i Valdres. Dette har skapt positive ringvirkninger lokalt som følge av økt aktivitet. Selv om de største prosjektene nå er nær ferdigstilt, ser man at det er flere prosjekter mellom Fagernes og Øye som skal realiseres fremover. Det vil opprettholde et godt aktivitetsnivå hos entreprenører og tilhørende bransjer. Sammen med Tonsåsen er det nær en milliard kroner som er budsjettet med nå i oppstartsfasen på utbyggingsprosjektene.

Sikrere veier gjennom Valdres er til stor glede for innbyggerne, og vil ytterligere styrke Valdres som en reiselivsdestinasjon.

Samlet sett har dette medført en god aktivitet i Valdres og en god porsjon fremtidsoptimisme.

Foto: Drikkestasjon Valdresrisset

Forvaltning

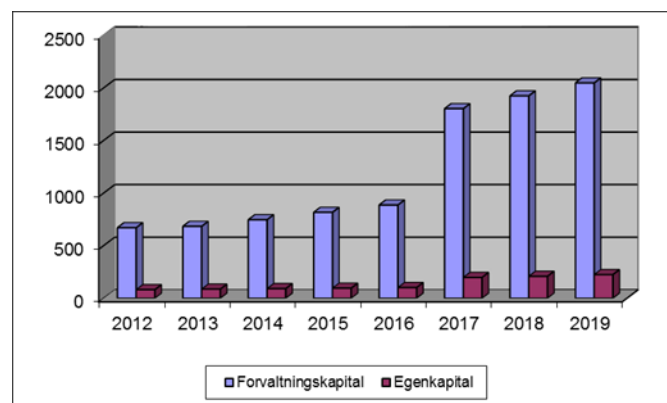
Valdres Sparebank fikk et meget godt resultat i 2019, og man ser allerede positive effekter av fusjonen. Norges Bank har gjennom året justert styringsrenten tre ganger, men den er fortsatt på et lavt nivå i historisk perspektiv. Rentemarginene er, og har vært, under press i hele finansbransjen. Det er først og fremst bankens styrking av vekst på utlån og innskudd, økte provisjonsinntekter og utbytte på investeringer i Eika Alliansen, kombinert med fokus på kostnadsstyring og lav netto inngang på tap, som bidrar til at resultatet er bedre enn budsjettert. Styret er med dette svært tilfreds med utbyttet på investeringene som er gjort i Eika-gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Den underliggende bankdriften er god, til tross for vedvarende hard konkurransesituasjon. I dette markedet har vi oppnådd en 12 måneders vekst i utlån på 10,53 %. Brutto utlånsvekst inkl. Eika Boligkreditt AS endte på 9,86 %. Bankens driftsresultat før tap og nedskrivninger for 2019 utgjør 20,7 mill. kroner. Resultat for regnskapsåret etter skatt utgjør 16,2 mill. kroner.

Valdres Sparebank har kun kjernekapital, og egenkapitalen styrkes ved resultatet. Egenkapitalandelen er svakt økende inneværende år, og ligger godt over myndighetenes innførte kapitalkrav.

Innskuddene har i 2019 økt med totalt 65,2 millioner kroner, eller 3,98 %, til totalt 1.705,2 millioner kroner. Innskuddsdekningen for vår bank er fremdeles meget god: den utgjorde 95,46 % ved utgangen av året.

Bankens forvaltningskapital økte med 6,4 % til 2.048,3 millioner kroner i 2019. Inklusiv Eika Boligkreditt utgjør aktivitetskaptalen 2.264,5 millioner kroner.

Bankens rentenetto målt i forhold til gjennomsnittlig forvaltet kapital, er redusert fra 1,84 % i 2018 til 1,78 % i 2019. Målt i kroner utgjør bankens rentenetto 35,3 mill. kroner i 2019 mot 33,5 mill. kroner i 2018.

Forsikring

Salg av skadeforsikring og personforsikring i Eika er en viktig inntektskilde for vår bank. Samlet årlig premieinnbetaling for skadeforsikring fra våre kunder til selskapet, var ved årsslutt 39,1 millioner kroner, noe som er en oppgang fra 2018. Årlig premieinnbetaling for personforsikring utgjør 4,8 millioner kroner ved årsslutt, noe som er en god oppgang fra 2018.

Samlet provisjonsinntekter fra forsikringsområdet utgjør 0,34 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

Styret

Styret har hatt 11 fysiske styremøter og et digitalt styremøte. Det er behandlet totalt 253 saker gjennom året. Styret er også oppnevnt som Revisjons- og Risikoutvalg.

Renteendring

I takt med endring av styringsrenten er det gjennom året foretatt tre renteendringer innen utlån og innskudd i løpet av 2019.

Virksomhet

2019 var det 159. regnskapsåret som Valdres Sparebank hadde bankdrift med utgangspunkt i Valdres.

Det er betalt renter til andre kredittinstitusjoner på 1.652 tusen kroner. For 2018 var tilsvarende kostnad kr 1.238 tusen kroner.

Totalt er det innbetalt kr 1.383 tusen kroner i rente fra andre kredittinstitusjoner, mot 604 000 kroner i 2018.

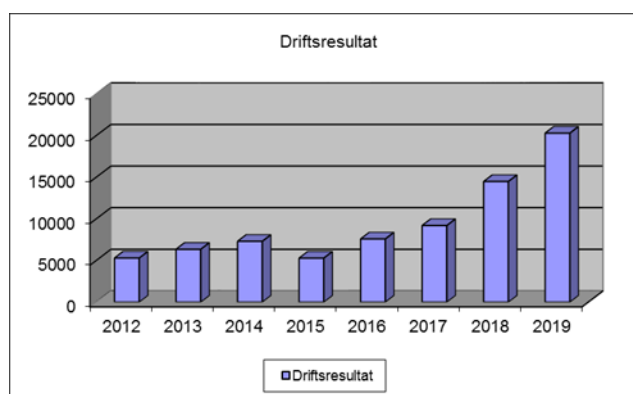
Det har vært en svak reduksjon i rentenettoen. Denne har gått ned fra 1,84 % til 1,78 %.

Gebyr og provisjonsinntekter har gått ned fra 0,72 % til 0,67 %, målt mot gjennomsnittlig forvaltningskapital. Driftsutgiftene målt mot gjennomsnittlig forvaltningskapital er redusert fra 1,88 % til 1,59 %.

Resultatet av ordinær drift er kr 20,3 millioner kroner, som utgjør 1,03 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital, samme tall var 0,80 % i 2018.

Resultat for regnskapsåret er 16,2 millioner kroner, mot kr 11,7 millioner kroner i 2018.

Etter styrets vurdering, er den økonomiske situasjonen og utviklingen for banken god, og underliggende driften er god. Styret stadfester at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Finansiell risiko

Følgende hovedtyper for finansiell risiko er vurdert:

- **Markedsrisiko**

- renterisiko
- valutarisiko
- aksjekursrisiko

- **Likviditetsrisiko**

- **Kredittrisiko**

Markedsrisiko

Renterisiko

Renterisiko er risiko for tap på grunn av endringer i det generelle rentenivået. I begrepet inngår også kursrisiko/rentefølsomhet, dvs. endring i en obligasjons verdi ved endring av markedsrenten. Det vanlige er å beskrive renterisiko som hvor stort beløp man taper, gitt at renten går ned eller opp med en %.

Banken har inngått avtale med Eika Kapitalforvaltning om forvaltning av banken sin verdipapirportefølje. Ved årsskiftet 2019–2020 hadde banken ingen fastrenteobligasjoner.

Bankens samlede renterisiko vurderes som lav.

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for at bankens beholdning av og forpliktelser i andre valutaer skal medføre tap, som følge av endringer i valutakurser. Banken har ingen valutaeksponering utenom beholdning i utenlandsk valuta, samt til dataleverandør i Danmark. Ettersom bankens egen valutabeholdning er svært liten, har banken en ubetydelig valutarisiko på kontantene.

Banken sine datatjenester fra SDC faktureres i danske kroner, dette medfører at banken har en risiko ved endringer i valutamarkedet. Gjennom 2019 beløper dette seg til underkant av 2,5 millioner danske kroner.

Valutarisikoen for dette, beregnes til 125 tusen kroner per år*. Banken kan dermed få økte kostnader tilsvarende dette beløpet per år på grunn av valutasvingninger. Verdien av den beregnede valutarisikoen kan ses i sammenheng med bedriftens resultat, for å få en indikasjon på hvordan den kan påvirkes.

Styret vurderer risikoen som lav til moderat.

* Basert på prosentvis endring DKK/NOK i perioden 2017–2019.

Aksjekursrisiko

Bankens beholdning av aksjer, grunnfondsbevis og enkelte obligasjoner kan utsettes for kurssvingninger som gir verdifall, og som etter loven skal bokføres minst ved hvert kvartalsregnskap. Styret har vedtatt grenser for eksponering pr. selskap, samlet eksponering og hvilke typer selskap det kan eksponeres i. Oppfølging av dette rapporteres til styret hvert kvartal. Aksjekursrisikoen er begrenset ved at banken ikke skal ha handelsportefølje med aksjer i annet enn aksjefond eller kombinasjonsfond. Rammen er satt til 3 mill.

Beholdningen av anleggsaksjer er plassert i utbyttefond og andre langsiktige plasseringer i selskap det er naturlig å være medeier i. Verdien av våre aksjer inklusiv aksjene i Eika Gruppen og Eika Boligkreditt, er vurdert ut fra bokført verdi.

Bankens kursrisiko anses som moderat.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for å ikke kunne gjøre opp løpende forpliktelser ved forfall. Erfaringsmessig er dette den nest største risiko innenfor bankdrift. De fleste konkurser i bank er (trusler om) likviditetskonkurser, som igjen som regel bunner i betydelige tap innenfor kredittområdet, med påfølgende økt pris og dårlig tilgang på innskudd og likviditet.

Bankens utlånsportefølje har stort sett lang restløpetid, mens det meste av innskuddene enten ikke har eller har svært kort oppsigelsestid. Dette innebærer i seg selv en likviditetsrisiko. Innskuddene er fordelt på mange innskytere, banken er solid og driften går med overskudd. Styret anser det derfor som lite sannsynlig at store mengder kundeinnskudd skal forsvinne raskt ut, og ser kundeinnskudd som langsiktig finansiering.

Når en banks finansierungsgrad (forholdet mellom innskudd og utlån) går under 100 %, kan banken få behov for å ta opp ulike lån i pengemarkedet. Dette øker likviditetsrisikoen til en viss grad.

Bankens innskuddsdekning (forholdet mellom innskudd og utlån) skal være høyere enn 85 %, og styret skal gjøre en ny vurdering hvis innskuddsdekningen faller under 90 %. Det er liten risiko for at banken ikke skal kunne ha likviditet til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Innskuddsdekningen var ved nyttår på 95,46 %.

Manglede likviditet vil bli dekket opp ved innlån fra andre kredittinstitusjoner, samt ved å benytte Eika Boligkreditt AS. Bankens tre lånopptak i KFS, et på 20 millioner kroner fra andre kvartal 2019, med forfall i april 2022. Det andre ble tatt opp første kvartal 2017 på 25 millioner kroner, med forfall i februar 2020. Det tredje ble tatt opp i tredje kvartal 2019 på 20 millioner kroner, med forfall i februar 2023. Låneopptakene er gjennomført for å opprettholde utlånsveksten uten å svekke likviditeten.

Ultimo 2019 hadde banken tilgjengelige likvide midler på 69,9 millioner, i tillegg til verdipapirportefølje med en markedsverdi på sertifikater og obligasjoner 117,9 millioner kroner. Det er etablert trekkrett for 96 millioner kroner i DNB. Trekkrettigheten har vært benyttet ved noen anledninger gjennom 2019. Høyeste trekkbeløp utgjorde 80,9 millioner kroner.

Styret ønsker å ta lav risiko, og har fastsatt egne retningslinjer for handel med finansielle instrument.

Bankens likviditetsrisiko vurderes som lav.

Kredittrisiko

Styret fører en moderat risikoprofil. Alle kunder er risikoklassifisert. Utlån skjer fortrinnsvis til kjente kunder i bankens geografiske primærmarked, eller til kunder som flytter ut av kommunen. Det er satt opp regelverk med rammer for kredittgivning.

Lån til næringslivskunder utgjør 21,11 % av totale utlån, av dette utgjør primærnæringen 29,78 %. Historisk har det vært lite tap i knyttet opp mot primærnæringen.

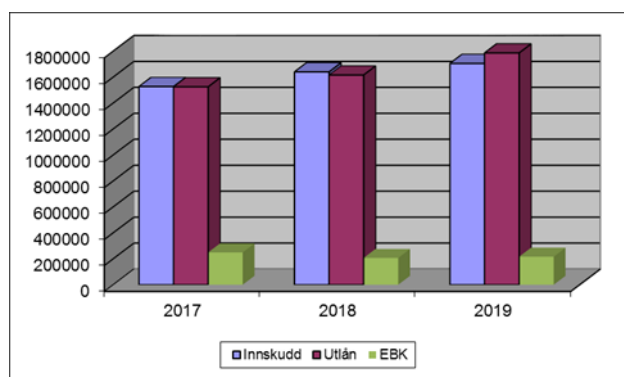
Det er lav konsentrasjon av kredittrisiko ved at det er få store engasjement, og ved utgangen av 2019 var det ingen engasjement som utgjorde mer enn 10 % av bankens netto ansvarlige kapital.

Styret har vurdert risikoen for tap på utlån, og har kommet fram til at det for enkelte lån er en viss risiko. Dette er det tatt hensyn til i regnskapet ved at det er avsatt totalt kr 3 235 000 i individuelle nedskrivninger og kr 4 880 000 i gruppenedskrivning. Bankens konstaterte tap i 2019, hvor det er bokført tap med kr 3 346 000. Resultatførte tap i prosent av brutto utlån blir derfor 0,19 %. Med bakgrunn i bokførte tap de siste fire år, er det forventet at årlig tapsprosent vil ligge mellom 0,1 og 0,2 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital de neste tre årene. Som følge av tilbakeføring av tidligere individuelle nedskrivninger og nye individuelle nedskrivninger er

netto endring på individuelle nedskrivninger positiv med kr 3 019 000, mens tilbakeføring på tidligere gruppevis nedskrivninger og nye gruppevis nedskrivninger, er netto endring på individuelle nedskrivninger positiv med kr 287 000.

Garantiansvar består mest av kontraktsgarantier og betalingsgarantier der risikoen historisk sett har vært minimal.

Risikostyring er etablert gjennom interne kontrollrutiner, hvor avvik fra gitte instruksjoner rapporteres med faste intervaller.

Disponering av overskuddet

Styret i Valdres Sparebank er svært godt tilfreds med resultatet for 2019. Driftsresultatet er bedre enn budsjettet. Resultatet sikrer banken et godt grunnlag for videre drift og vekst. De norske bankene har høye kapitalkrav, og styret understreker derfor hvor viktig det er å oppnå gode resultater, for å styrke soliditeten og holde på selvstendigheten til banken. Styret sitt forslag til disponering av overskudd er:

Resultat for regnskapsåret	kr. 16,2 mill.
Avsetning til gaver	kr. 0,3 mill.
Sparebankens Fond	kr. 15,9 mill.

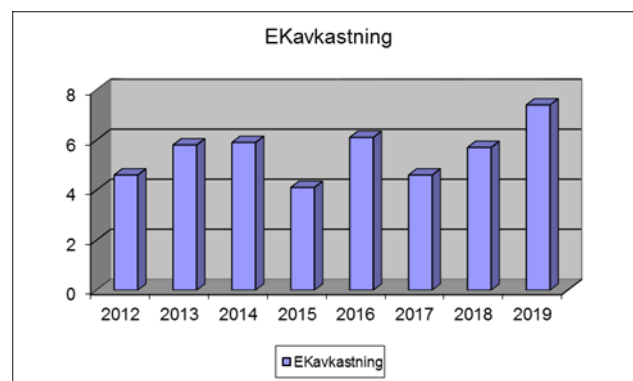
Egenkapital

Banken sitt ordinære fond er kroner 225,3 millioner etter årets overskudd. Fondet utgjør dermed 11,00 % av forvaltningskapitalen. Egenkapitalavkastningen ble på 7,4 % mot 5,7 % i 2018. Målt etter regler i Basel III, utgjør den banken sin ansvarlige kapital 22,33 %. Bankens kapitaldekning etter konsolidering er 20,75 %.

Myndighetskrav inklusive motsyklisk bufferkrav pr. 31.12.2019 utgjør følgende:

Krav til ansvarlig kapitaldekning:	16,00 %
Krav til kjernekapitaldekning:	14,00 %
Krav til ren kjernekapitaldekning:	12,50 %

Basel komitéens standarder for kapital- og likviditetsstyring ("Basel III") er gjort gjeldende for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak i EØS-området gjennom EUs kapitaldekningsdirektiv ("CRD IV").

Skjerpede krav til ansvarlig kapital

Skillet mellom kjernekapital, som skal ta tap ved løpende drift, og tilleggskapital videreføres, men tilleggskapitalen skal nå ta tap "at the point of non viability", dersom myndighetene mener dette er nødvendig for å unngå avvikling. Det stilles også strengere krav til kjernekapitalen generelt og den rene kjernekapitalen spesielt.

Krav om kapitalbuffer

Minstekrav til kapital og bufferkrav er krav til størrelsen på foretakenes ansvarlige kapital, målt i forhold til risikovektet beregningsgrunnlag. Det norske kapitaldekningsregelverket er utformet i tråd med EUs kapitaldekningsdirektiv (CRR/ CRD IV), og skal sørge for samsvar mellom risikoeksponering og kapitalisering i foretakene.

Alle banker, kredittforetak, finansieringsforetak og holdingforetak i finanskonsern skal til enhver tid ha en ren kjernekapitaldekning på minst 4,5 prosent av foretakets beregningsgrunnlag. Kjernekapitaldekningen og total kapitaldekning skal henholdsvis være minst 6 prosent og 8 prosent av beregningsgrunnlaget.

I tillegg til minstekravene til ansvarlig kapital, skal foretakene ha kapitalbuffer bestående av ren kjernekapital. Foretakene skal ha en bevaringsbuffer på 2,5 prosent og en systemrisikobuffer på 3 prosent av beregningsgrunnlaget. I tillegg kommer eventuelt krav til motsyklisk kapitalbuffer.

Minstekrav ren kjernekapital	4,5 %
Bevaringsbuffer	2,5 %
Systemrisikobuffer	3,0 %
Motsyklisk buffer	2,5 %

Valdres Sparebank fyller alle disse kravene.

Ansatte

Ved utgangen av året hadde banken 21 fast tilsatte, hvorav tre jobber i redusert stilling. I tillegg kommer to ansatte på renhold. Samlet utgjør bankens ansatte 19,8 årsverk (eks renhold).

Blant de ansatte er det 29 % menn. Ved valg til styrende organer legges det vekt på balanse mellom kvinner og menn, og samlet kompetanse i de ulike styrende organer. Styret består av seks ordinære styremedlemmer, tre kvinner og tre menn. Dette inkluderer en ansatte valgt representant i styret. Sykefraværet har gått ned fra 4,07 % til 2,53 %. Banken har avtale med NAV om "et mer inkluderende arbeidsliv", og det foreligger handlingsplan for perioden 2019–2022. Det er et godt arbeidsmiljø i banken, og samarbeidet mellom de tilsatte og ledelsen er god. Likestilling er et fokusområde, og vil også være det fremover.

Arbeidsmiljø

Valdres Sparebank legger vekt på at organisasjonen skal fremstå som oppdatert og en faglig sterk organisasjon, der aktiv kundeomsorg skal stå i fokus.

Gjennom Eika Skolen, FinAut, Spama og EikaVis skal våre medarbeidere få den oppdatering som kreves for å kunne bli trygge og gode rådgivere for våre kunder. Valdres Sparebank er, og skal være, en attraktiv kompetansearbeidsplass. Dette er noe man har fått bekreftet gjennom søkermassene ved stillingsutlysninger.

Valdres Sparebank er medlem av Finansnæringens Arbeidsgiverforening (FA) og følger de inngåtte overenskomster mellom FA og Finansforbundet.

Det har ikke vært noen skader eller ulykker i 2019. På internmøte er det utført gjennomgang av HMS-opplegg og den enkeltes instruks ved ran og brann.

Internkontroll

Styret er av den oppfatning at den interne kontrollen og risikostyringen i 2019 har vært tilfredsstillende. Med egen ansatt innen området compliance og internkontroll, er området godt ivaretatt.

Samfunnsansvar

Valdres Sparebank skal være seg bevisst det samfunnsansvar det innebærer å være bank i Norge, og for lokalmiljøet. Banken skal vise ansvarlighet i utøvelsen av all sin virksomhet. Samfunnsansvar deles inn i følgende fire grupper:

- hensynet til menneskerettigheter
- arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold
- det ytre miljø
- bekjempelse av korrupsjon

For Valdres Sparebank, som en liten lokal bank med begrenset virksomhet, er det ikke naturlig å fokusere på punktet som omhandler menneskerettigheter. De øvrige punktene er integrert i bankens forretningsstrategier.

Det er kundene, lokalmiljøet og opplevelser i vår region som skal være i bankens fokus. Kundene settes i sentrum gjennom aktiv kundeomsorg. Alle kunder som møter banken, enten det er på hjemmesiden, telefon, digitale flater eller ved et personlig møte, skal ha en opplevelse som minimum matcher, men gjerne også overstiger, de forventninger de har til banken. Det arbeides kontinuerlig med forbedringer på dette området, både i banken og hos våre leverandører av elektroniske løsninger. Lokalmiljøene og gode opplevelser setter Valdres Sparebank i fokus gjennom samarbeid med arrangører og næringsliv, sponserat av arrangementer og økonomisk støtte til ulike prosjekter.

Valdres Sparebank bestreber seg på å skape rammer for et godt og utfordrende arbeidsmiljø for medarbeiderne, ved å fokusere på kompetanseutvikling og trivselsfremmende tiltak på arbeidsplassen. Det er lagt vekt på å tilpasse arbeidsplassene ergonomisk til den enkelte medarbeider.

Bankens virksomhet forurenser ikke det ytre miljøet. Internt er det fokus på elektronisk saksbehandling og på å begrense papirbruken.

Bankens retningslinjer for bekjempelse av korrupsjon er konkretisert i bankens etiske regler

og bankens risikopolicydokument. Det er også utarbeidet egne retningslinjer for samfunnsansvar.

Felles for Valdres Sparebanks tiltak innen samfunnsansvarsområdet, er at de skal bidra til å understreke bankens posisjon som en etisk bærekraftig virksomhet, både blant kunder, medarbeidere og verden for øvrig.

Det er styrets vurdering at det i 2019 er oppnådd tilfredsstillende resultater av arbeidet med samfunnsansvar.

Utdeling av årlig utdanningsstipend

Strategiplan

Bankens vedtatte strategiplan strekker seg over perioden 2019–2023. Strategiplanen skal være vårt redskap i driften av banken, og legge føringer for våre strategiske veivalg i de nærmeste årene.

Miljø

Banken kan påvirke miljøet på to områder, til dels direkte gjennom den daglige drift og til dels indirekte gjennom de beslutningene banken gjør i forbindelse med sin utlåns- og finansieringsvirksomhet. I dette avsnittet vil fokuset være på den direkte påvirkning banken har på miljøet. Banken har startet jobben med miljøsertifisering.

Transport

Frekvensen på antall møter har vært stigende, men en økning i bruk av Skype reduserer behovet for reiseaktiviteten betydelig. Videre så oppfordres det til å bruke kollektiv transport eller samkjøring der dette er mulig. Dette er med på å redusere

bankens forbruk av kjørt kilometer og dermed bankens CO₂-utslipp. Banken benytter ikke flytransport i forbindelse med vår møteaktivitet.

Avfallshåndtering

Banken sorter sitt avfall og benytter returordninger på spesialavfall der dette er mulig.

IKT

Det foreligger egen IT strategi 2018–2020 for banken og det er videre utarbeidet egen IKT instruks for banken.

Det gjennomføres årlig egen IT revisjon av ekstern part i banken, samt at tilsvarende gjennomføres hos vår kjerneleverandører. Styret behandler gjennomgang på området årlig. I tillegg gjennomføres det årlig ROS analyse innen IKT området.

Avdeling Fagernes

Banken har fire fast tilsatte ved avdelingen på Fagernes. Arbeid med skadeforsikringsporteføljen og utlån, sammen med stadig økende etterspørsel etter våre øvrige banktjenester, utgjør mesteparten av arbeidsinnsatsen ved avdelingen.

Avdeling Vang

Banken har sju fast tilsatte ved avdelingen i Vang. Arbeid med utlån og skadeforsikringsporteføljen, sammen med stadig økende etterspørsel etter våre øvrige banktjenester, utgjør mesteparten av arbeidsinnsatsen ved avdelingen.

Valdres Eiendomskontor AS

Banken eier 66,6 % av aksjene i Valdres Eiendomskontor AS. Etnedal Sparebank eier de resterende 33,4 %. Kontoret hadde ved årsskiftet fem ansatte, hvorav tre er eiendomsmeglere; totalt 4,5 årsverk. I tillegg kommer visningsassistenter og fotograf. Valdres Eiendomskontor AS har kontor på Fagernes. Eiendomskontoret er det eldste i Valdres, og de kunne i 2019 feire 40 år i markedet! Eiendomskontoret er blant de største i Valdres. Selskapet er tilknyttet Aktiv Eiendomsmegling, en landsdekkende meglerkjede, der mange kontorer eies eller samarbeider med de lokale alliansebankene i Eika. Aktiv Eiendomsmegling kan skilte med de mest forøyde kundene for syvende år på rad.

Eika Alliansen

Valdres Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av om lag 60 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 440 milliarder kroner, 850 000 kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene i Alliansen en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og mange arbeidsplasser i norske lokalsamfunn.

Lokalbankene som styrker lokalsamfunnet

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i sine lokalsamfunn. De er fysisk tilstede i lokalsamfunnet der kundene bor, med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet. Sammen med den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppen visjon er å styrke lokalbankene. Konsernets kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser.

Konkret innebærer det leveranse av komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT og betaling. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som sikrer integrerte, plattformuavhengige, digitale løsninger, både for lokalbankene og for deres kunder. Eika Gruppen

har også solide kompetansemiljøer som vurderer og avtaler viktige leveranser til bankene fra eksterne leverandører der disse velges.

Produktselskapene i Eika Gruppen – Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling – leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS og økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

I 2019 har det Eika tatt et særlig og viktig ansvar for å ivareta standardmetodebankenes interesser etter at Finansdepartementet foreslo nye kapitalkrav som var distriktsfiendtlige og som ville forringe lokalbankenes konkurransekraft. Vårt syn ble lyttet til, men ble ikke i tilstrekkelig grad hensyntatt. Eikas arbeid for å ivareta lokalbankenes konkurransekraft vil vedvare, i første rekke frem mot stortingsvalget i 2021.

Fra 2018 til 2019 er Eika Gruppens kostnader til bankene redusert med 14 prosent gjennom omstilling og andre kostnadsbesparende tiltak i et stadig nærmere samarbeid med bankene. I tillegg er det inngått nye avtaler med leverandører som også har redusert bankenes kostnader betydelig gjennom året.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er lokalbankes kredittforetak som er eid av 64 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på 110 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Utsikter for kommende år

Styret forventer et resultat for regnskapsåret 2020 på nivå med det som ble resultatet for 2019. Bakgrunnen for dette er planlagte investeringer gjennom utvidelse av Fagernes-kontoret og opprettelse av ny avdeling på Bagn. Utvidelsene medfører flere ansettelser og økte leiekostnader.

Det forventes lavere tap på kredittengasjementer gjennom 2020.

I budsjettet for 2020 opprettholdes den offensive satsing i bankorganisasjonen. Det er lagt opp til en vekst i utlån og enda sterkere satsing på forsikring, sparing og plasserings- og betalingsformidlingsprodukt gjennom helhetlig økonomisk rådgivning. Med press på rentenetto er øvrige inntekter viktige for banken framover.

Med stadig strengere regulatoriske krav til banksektoren er man svært avhengig av god resultatutvikling. Dette utfordrer næringen gjennom krav til styrking av soliditeten, større likviditetsbuffer, konsolidering og økt kapitaldekning. Dette utfordrer bankene til å jobbe aktivt med kostnadseffektivisering, hvor Eika Gruppen AS er en viktig medspiller for banken gjennom sine utviklinger og leveranser. Vekst er en viktig faktor for å få ned K/I, men veksten innen utlån må skje uten at bankens risiko øker. Gjennom 2019 har Valdres Sparebank balansert en god vekst med lav risiko i sin portefølje.

Bankens strategiplan gjelder for perioden 2019 – 2023, og skal posisjonere oss godt i markedet ut fra de endringene man ser kommer i bransjen. Dette være seg en økende andel av både regulering, digitalisering og et stadig mer krevende makrobilde. Stadig flere prosesser digitaliseres, automatiseres og selvbetjentes, samt at nye aktører tar del i vår verdikjede. Det er her vår styrke med lokalbankens verdier skal posisjonere oss ytterligere.

Kombinasjonen av rådgivende og kompetente medarbeidere, digitale leveranser gjennom Eika alliansen, samt Vipps skal gi banken ytterligere vekstmuligheter fremover. På denne måten kan vi også være en god, nær og kortreist lokalbank for våre kunder, uavhengig av bosted.

Den årlige kundeundersøkelse gjennom TNS Gallup viser at Eika bankene har truffet bra med våre konsepter, både innen privatmarkedet og næringsmarkedet. Kundene er betydelig mer fornøyde med oss, enn snittet er for de øvrige norske bankene.

Den gode kundeveksten man opplevde etter fusjonen har forsterket seg ytterligere, og det oppleves en sterk kundetilgang.

En større rendyrking av de ulike rådgiverrollene har bidratt med økte fagmiljøer i banken, og er med på å styrke vår kompetanse innen ulike områder ytterligere.

Gjennom deltakelse i Eika Alliansen, oppnår vi fordeler både innen IT-leveranser, teknologi og innkjøp. Dette gjør at vi har stordriftsfordeler gjennom alliansen, kombinert med smådriftsfordelene som sparebank. Bankens dekker gjennom alliansesamarbeidet våre kunders behov for sparing, kreditt, forsikring, betalingsformidling og tilknyttede tjenester overfor både privatmarkedet, jordbruket og små og mellomstore bedrifter. Valdres Sparebank sitt hovedmarkedsområdet er Valdres.

Takk

Styret er fornøyd med bankens utvikling gjennom 2019, og med medarbeidernes innsats for å håndtere veksten på en god måte for våre kunder. Det rettes med dette en stor takk til bankens medarbeidere.

I tillegg ønsker styret å takke alle bankens lojale kunder, forretningsforbindelser og med et stort hjerte for lokalmiljøet, for tilliten dere viser oss.

Året har, som vanlig, vært fylt med både glede, forventninger og utfordringer for både medarbeidere, ledelsen og styret.

Styret i Valdres Sparebank – Slidre 27.02.2020

Embrik Før
Styrets leder

Ola Rogn Tveit
Nestleder

Normann Helle
Styremedlem

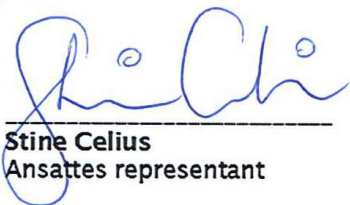
Jorun Karlsen
Styremedlem

Heidi Arnesen
Styremedlem

Arnfinn Helge Kvam
Adm. Banksjef

Stine Celius
Ansattes representant

Generelle regnskapsprinsipper

Generelt

Bankens årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker, samt god regnskapsskikk, og gir et rettviseende bilde av bankens resultat og stilling. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner, dersom ikke annet er oppgitt.

Vang Sparebank og Vestre Slidre Sparebank fusjonerte 21. august 2017 (nå Valdres Sparebank), med regnskapsmessig virkning fra samme dato.

Konsolidering/ Konsernregnskap

I forbindelse med fusjon mellom Vang Sparebank og Vestre Slidre Sparebank, ble Valdres Eiendomskontor datterselskap til Valdres Sparebank. Med bakgrunn i datterselskapets resultat- og balansetall, er dette selskapet vurdert til ikke vesentlig for forståelsen av bankens resultat- og balansetall. Det er ikke utarbeidet konsernregnskap.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet som inntekter eller påløper som kostnader, etter hvert som disse blir opptjent. Etableringsgebyr som bare dekker bankens direkte kostnader ved etablering av lånet, blir inntektsført i sin helhet når lånet utbetales. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid. Gebyrer som er direkte betaling for utførte tjenester tas til inntekt når de betales.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året, blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort

nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

Finansskatt

Det er innført finansskatt på lønnsgrunnlaget fra 2017. Finansskatt på lønnsgrunnlaget beregnes i prosent med utgangspunkt i grunnlaget for arbeidsgiveravgift for de finansskattepliktige virksomhetene. Skattesatsen er 5 prosent. Banken er finansskattepliktig.

Utlån – beskrivelse og definisjoner

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol, samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risikoen er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. Bankens største engasjementer vurderes særskilt hvert kvartal. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes.

Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket som avtalt.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem, eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje, ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturrendringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført, skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM-lån til personmarkedet og BM-lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneengasjement.

Finansielle instrumenter

Verdipapirer

Bankens beholdning av verdipapirer deles i omløpsmidler og anleggsmidler.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko, og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også for fastsettelsen av virkelig verdi for enkelte obligasjonene og sertifikatene. Det benyttes priser notert i markedet.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer som er omløpsmidler eller anleggsmidler, er anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den

utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Tomter	0 %
Forretningsbygg	2 %
Inventar og innredning	20 %
Kontormaskiner	20 – 33 %
EDB-utstyr	20 – 33 %
Personbil	20 %

Skatt

Skatter kostnadsføres når de påløper, og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i

samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

Formuesskatten er klassifisert som en del av skattekostnaden.

Omregningsregler for valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12. Valutakursdifferanse behandles over resultatet.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Direkte metode er benyttet for kontantstrømoppstillingen.

Alle beløp i notene er oppgitt i hele tusen der annet ikke er spesifisert.

Resultatregnskap

<i>Tall i tusen kroner</i>	NOTE	2019	2018
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1.383	604
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		54.565	49.488
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		2.144	1.398
Sum renteinntekter og lignende inntekter		58.091	51.490
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		1.652	1.238
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		19.780	15.721
Andre rentekostnader og lignende kostnader	7	1.334	979
Sum rentekostnader og lignende kostnader		22.766	17.938
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		35.326	33.552
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		5.455	3.513
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper		-	733
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		5.455	4.246
Garantiprovisjoner		362	301
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		12.867	12.877
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	13.229	13.178
Andre gebyr og provisjonskostnader		1.845	1.875
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	8	1.845	1.875
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		5	(117)
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		(64)	(181)
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		9	13
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	-49	-286
Driftsinntekter faste eiendommer		139	217
Andre driftsinntekter		4	1
Sum andre driftsinntekter		143	218
Netto andre driftsinntekter		16.933	15.482
Sum driftsinntekter		52.258	49.034

<i>RESULTATREGNSKAP</i>	NOTE	2019	2018
Lønn	10,11	11.775	11.249
Pensjoner	9	1.083	871
Sosiale kostnader	10	2.249	2.051
Administrasjonskostnader	10	11.330	10.409
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	10	26.437	24.581
Ordinære avskrivninger		906	886
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12	906	886
Driftskostnader faste eiendommer		668	855
Andre driftskostnader		3.525	7.805
Sum andre driftskostnader	13	4.193	8.660
Sum driftskostnader		31.536	34.127
Tap på utlån		(125)	2.188
Sum tap på utlån, garantier m.v.	2	-125	2.188
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		(576)	-
Gevinst/tap		29	1.768
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		-547	1.768
Resultat av ordinær drift før skatt		20.301	14.487
Skatt på ordinært resultat	14	4.137	2.814
Resultat for regnskapsåret		16.165	11.673
Til disposisjon		16.165	11.673
Overført til/fra sparebankens fond		15.865	11.373
Avsetning gaver		300	300
Sum overføringer og disponeringer	22	16.165	11.673

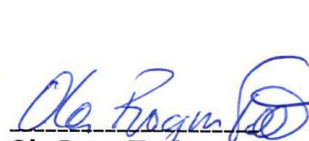
Balanse

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2019	2018
Kontanter og fordringer på sentralbanker	15	69.951	69.950
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		33.395	85.641
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		1.976	1.650
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		35.371	87.291
Kasse-/drifts- og brukskreditter		85.318	70.243
Byggelån		935	1.270
Nedbetalingslån		1.700.052	1.544.549
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	1.786.305	1.616.063
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(3.235)	(6.255)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(4.880)	(5.167)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		1.778.190	1.604.641
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		27.954	14.008
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		89.343	96.120
Sum sertifikater og obligasjoner	6	117.296	110.128
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		36.071	43.554
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	36.071	43.554
Eierinteresser i andre konsernselskaper		2.008	2.008
Sum eierinteresser i konsernselskaper	16	2.008	2.008
Utsatt skattefordel	14	960	739
Sum immaterielle eiendeler		960	739
Maskiner, inventar og transportmidler		1.174	1.436
Bygninger og andre faste eiendommer		2.056	2.485
Sum varige driftsmidler	12	3.230	3.920
Andre eiendeler		3	87
Sum andre eiendeler		3	87
Opptjente ikke mottatte inntekter		4.676	2.820
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		775	700
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		5.451	3.520
SUM EIENDELER		2.048.532	1.925.839

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2019	2018
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		607	827
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		105.722	65.179
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	17	106.329	66.006
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.232.823	1.320.540
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		472.377	319.452
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	17	1.705.200	1.639.991
Annen gjeld		8.317	7.446
Sum annen gjeld	18	8.317	7.446
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		2.565	2.289
Pensjonsforpliktelser	9	697	697
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		697	697
SUM GJELD		1.823.108	1.716.429
Sparebankens fond		225.324	209.309
Gavefond		100	100
Sum opptjent egenkapital	19	225.424	209.409
SUM EGENKAPITAL		225.424	209.409
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		2.048.532	1.925.839
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	20	22.557	14.577
Garantier til Eika Boligkreditt	20	5.000	6.575

Styret i Valdres Sparebank – Slidre 27.02.2020

Embrik Før
 Styrets leder

Ola Rogn Tveit
 Nestleder

Normann Helle
 Styremedlem

Jorun Karlsen
 Styremedlem

Heidi Arnesen
 Styremedlem

Arnfinn Helge Kvam
 Adm. Banksjef

Stine Celius
 Ansattes representant

Kontantstrømoppstilling – direkte metode

Tall i tusen kroner	2019	2018
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	(173.424)	(93.689)
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	54.565	49.488
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	65.209	112.953
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	(21.121)	(16.700)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	(546)	(9.978)
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner	1.042	(635)
Endring sertifikat og obligasjoner	(7.169)	(23.007)
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	2.144	1.398
Netto provisjonsinnbetalinger	11.384	11.304
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	14	(104)
Utbetalinger til drift	(34.294)	(34.872)
Betalt skatt	(2.314)	(1.883)
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-96.697	-5.725
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	(216)	(355)
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	218	-
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	(4.157)	(22.942)
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	3.188	9.674
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	6.188	4.246
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	5.221	-9.377
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner	40.543	10.096
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	39.231	10.096
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-52.245	-5.005
Likviditetsbeholdning 1.1	155.591	160.597
Likviditetsbeholdning 31.12	103.347	155.592
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Konter og fordringer på Sentralbanken	69.951	69.950
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	33.395	85.641
Likviditetsbeholdning	103.346	155.591

I tillegg kommer ubenyttet trekkramme i DNB på 96 MNOK.

Noter

NOTE 1 – FINANSIELL RISIKO

Valdres Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital, som bygger på Basel III-regelverket (se omtale i note 3). Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjer i forbindelse med risikogjennomgangen, som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer: kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 6. Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil, eksterne hendelser, eller juridisk forhold. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av konsernet. Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv., og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den

operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2019 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot interne rutiner og instruksjer, og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvalgte tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2019 som ikke er opplyst i regnskapet.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko, som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold, og eventuelle sikkerhetens verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko, og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom;
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør;
- fordringer og varelager;
- pant i bankinnskudd;
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner;
- kausjoner.

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Maksimal kreditteksponering

Maks kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter, samt garantier. For garantier henvises til note 20. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

MAKS KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2019	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnsstakere o.l.	1.401.794	31.762	5.379	1.428	1.437.506
Utlandet	7.439	-	-	-	7.439
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	112.279	15.347	177	7	127.796
Industriproduksjon	23.522	2.921	1.083	-	27.526
Bygg og anlegg	70.826	11.636	12.167	1.210	93.419
Varehandel, hotell/restaurant	27.111	11.262	5.385	-	43.757
Transport, lagring	8.097	475	1.162	-	9.734
Finans, eiendom, tjenester	125.764	12.105	2.204	588	139.486
Sosial og privat tjenesteyting	9.474	1.914	-	2	11.385
Offentlig forvaltning	-	-	-	-	-
Sum	1.786.305	87.422	27.557	3.235	1.898.049

2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	1.285.148	26.421	7.029	1.663	1.316.936
Utlandet	3.861	-	-	-	3.861
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	103.776	18.097	177	182	121.868
Industriproduksjon	16.654	3.466	823	-	20.943
Bygg og anlegg	65.331	15.611	7.301	2.568	85.676
Varehandel, hotell/restaurant	24.818	8.102	2.730	93	35.556
Transport, lagring	8.880	432	1.057	547	9.822
Finans, eiendom, tjenester	96.147	2.031	2.034	1.202	99.010
Sosial og privat tjenesteyting	11.450	2.238	-	-	13.688
Offentlig forvaltning	-	-	-	-	-
Sum	1.616.063	76.399	21.152	6.255	1.707.359

Risikoklassifisering

Risikovurdering

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer, som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess.

Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold. Risikoklassifiseringssystemet er basert på 10 friske risikoklasser og 2 klasser for hhv. misligholdte engasjement og engasjement med individuelle tapsnedskrivninger. Utvidelsen av antall klasser bidrar til at endringer (migrasjon) på kundenivå vil være synlig på et tidligst mulig tidspunkt. Dette vil også bidra til et bedre totalbilde på utviklingen av kvaliteten i bankens utlån. Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier, og kundens risikoklasse er derfor en sammensetning av eksterne og interne data, som gir kunden en sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en sammensetning av data for kundedadferd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score.

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidet kredithåndbøker med policyer og rutiner, videre administrativ fullmaktstruktur for styring av kredittrisiko, krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket, for å avdekke sannsynlighet for mislighold, og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelig av små enkeltrisikoer mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje. Modellen for gruppenedskrivning bygger på bransjeinndeling av kundene, risikoklassifisert portefølje både for privat- og bedriftskundemarked, sammen med antatt sannsynlighet for mislighold og tap, og en prosentvis avsetning til gruppenedskrivning.

Risikoklassifisering

De fleste utlån er tilfredsstillende sikret ved pant, kausjon o.l. Det er få lån av betydelig størrelse. Bankens utlånspolicy bygger på en sunn og god kvalitetsmessig vurdering av låneprosjektene. Porteføljen overvåkes kontinuerlig, med vekt på lån med restanser. Banken opererer hovedsakelig i et meget oversiktlig geografisk område med god kunnskap om kundene, boligpriser mv. Av samlede lån til kunder på 1 786 millioner er hele 79,3 % utlånt til personkunder og 69,8 % gitt til kunder i Oppland. Banken benytter et saksgangssystem, som

kvalitetssikrer kredittbehandlingen. Ved vurdering av kredittsaker legges det vekt på betalingsevne, vilje og sikkerhet, med hovedvekt på sikkerhet. Garantier blir sikkerhetsmessig vurdert på linje med utlån.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 12 risikogrupper, hvor gruppe 1–3 representerer liten risiko, 4–7 middels risiko, og 8–12 er lån med høy risiko. Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer.

Det er gjort en grundig vurdering av bankens største engasjement, samt alle tapsutsatte engasjement. Dette innbefatter alle engasjementer med risikoklasse 11 og 12.

Kredittkvaliteten håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittrater. Tabellen nedenfor viser den akkumulerte (økonomi og sikkerhet) kredittkvaliteten for utlånsrelaterte eiendeler.

Personmarkedet 2019

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	1.178.554	31.705	5.302	-
Middels risiko, klasse 4–7	130.144	27	77	-
Høy risiko, klasse 8–10	91.829	30	-	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	8.483	-	-	1.428
Ikke klassifisert	223	-	-	-
Totalt	1.409.233	31.762	5.379	1.428

2018

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	1.060.143	26.088	6.952	-
Middels risiko, klasse 4–7	137.580	310	-	-
Høy risiko, klasse 8–10	79.134	23	77	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	11.914	-	-	1.663
Ikke klassifisert	238	-	-	-
Totalt	1.289.009	26.421	7.029	1.663

Bedriftsmarkedet 2019

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	140.783	15.722	4.473	-
Middels risiko, klasse 4–7	169.837	38.014	15.297	-
Høy risiko, klasse 8–10	59.919	1.924	516	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	6.531	-	1.892	1.807
Ikke klassifisert	2	-	-	-
Totalt	377.072	55.660	22.178	1.807

2018

	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1–3	110.541	25.990	5.085	-
Middels risiko, klasse 4–7	160.934	22.625	8.233	-
Høy risiko, klasse 8–10	40.509	1.363	205	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11–12	15.069	-	600	4.592
Ikke klassifisert	1	-	-	-
Totalt	327.054	49.978	14.123	4.592

Generelle vurderinger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, samt lokale markedsforhold.

Personmarked

Tapsnivået i personmarkedet har vært lavt i mange år. Rentebanen til Norges Bank viser fortsatt lavt rentenivå som gir god betjeningsevne. Arbeidsmarkedet er fortsatt sterkt, og arbeidsledigheten er lav, noe som tilsier lavt mislighold.

Bedriftsmarked

Fremtidige tap er forventet å komme fra engasjementer i risikoklassene 8–10. For risikoklasse lav risiko (1–3) forventes fremtidige tap å bli minimale. Porteføljen følges opp tett av banken.

Spesifikasjon av utlånsporteføljen

UTLÅN

	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	112.279	6,3 %	103.776	6,5 %
Industriproduksjon	23.522	1,3 %	16.654	1,0 %
Bygg og anlegg	70.826	4,0 %	65.331	4,1 %
Varehandel, hotell/restaurant	27.111	1,5 %	24.818	1,5 %
Transport, lagring	8.097	0,5 %	8.880	0,6 %
Finans, eiendom, tjenester	125.764	7,1 %	96.147	6,0 %
Sosial og privat tjenesteyting	9.474	0,5 %	11.450	0,7 %
Offentlig forvaltning	-	0,0 %	-	0,0 %
Sum næring	377.072	21,2 %	327.054	20,4 %
Personkunder	1.409.233	79,3 %	1.289.009	80,3 %
Brutto utlån	1.786.305		1.616.063	
Individuelle nedskrivninger	-3.235	-0,2 %	-6.255	-0,4 %
Gruppenedskrivninger	-4.880	-0,3 %	-5.167	-0,3 %
Netto utlån til kunder	1.778.190	100,0 %	1.604.641	100,0 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	216.166		206.706	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	1.994.356		1.811.347	

	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Utlån fordelt geografisk				
Oppland	1.249.089	69,9 %	1.112.627	68,8 %
Oslo	167.957	9,4 %	160.961	10,0 %
Andre	361.855	20,3 %	338.614	21,0 %
Utlandet	7.404	0,4 %	3.861	0,2 %
Brutto utlån	1.786.305	100,0 %	1.616.063	100,0 %

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK, er etter bankens vurdering begrenset. Banken har ikke overtatt noen misligholdte lån fra Eika BoligKreditt i 2019, eller frem til avleggelse av årsregnskapet for 2019. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i hovedsak ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet, samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse, ikke vil være vesentlig for bankens likviditet.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Se note 20 vedrørende utlån hos Eika Boligkreditt.

MISLIGHOLD

Misligholdte lån	2019	2018	2017	2016	2015
Misligholdte lån i alt	8.213	14.859	8.435	3.579	3.075
Individuelle nedskrivninger	-2.625	-4.186	-2.108	-315	-200
Netto misligholdte lån i alt	5.587	10.673	6.327	3.264	2.875

Mislighold refererer seg til kunder som ikke har betalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt etter 90 dager etter at overtrekk fant sted.

Fordeling av misligholdte lån	2019	2018	2017
Personmarked	6.898	8.730	2.302
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske	-	2.136	-
Industriproduksjon	-	-	-
Bygg og anlegg	1.315	2.391	1.540
Varehandel, hotell/restaurant	-	102	94
Transport, lagring	-	597	1.088
Finans, eiendom, tjenester	-	903	1.894
Sosial og privat tjenesteyting	-	-	1.517
Misligholdte lån i alt	8.213	14.859	8.435

Tapsutsatte lån	2019	2018	2017	2016	2015
Øvrige tapsutsatte lån i alt	5.332	11.118	16.744	4.754	4.617
Individuelle nedskrivninger	-610	-2.069	-2.231	-2.018	-1.332
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	4.722	9.050	14.513	2.736	3.285

Fordeling av øvrige tapsutsatte lån	2019	2018	2017
Personmarked	12	1.579	9.396
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske	130	184	2.026
Industriproduksjon	-	-	-
Bygg og anlegg	-	4.140	-
Finans, eiendom, tjenester	5.164	5.215	-
Sosial og privat tjenesteyting	26	-	5.322
Tapsutsatte lån i alt	5.332	11.118	16.744

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2019	0 – 30 dg	31 – 90 dg	91 – 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	Sum forfalte utlån	Sikkerhetstillegg for forfalte lån
Personmarked	29.863	4.562	80	495	355	35.355	35.355
Bedriftsmarked	975	-	-	-	-	975	975
Sum	30.838	4.562	80	495	355	36.330	36.330

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån 31.12.

2018	0 – 30 dg	31 – 90 dg	91 – 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	Sum forfalte utlån	Sikkerhetstillegg for forfalte lån
Personmarked	19.759	1.521	3.837	3.610	-	19.573	19.573
Bedriftsmarked	387	202	-	-	-	6.842	6.842
Sum	20.146	1.723	3.837	3.610	-	26.415	26.415

Individuelle nedskrivninger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet, samt lokale markedsforhold.

Tapsnivået i personmarkedet har vært stabilt lavt i mange år. Det forventes at rentenivået også i 2020 vil holde seg på et lavt nivå, noe som betyr at betalingsevnen fortsatt vil være god. Forventede tap for private engasjement antas å bli på dagens lave nivå.

Basert på vår kunnskap og oppfølging av utlånsporteføljen, erfaringstall fra finansnæringen og makroøkonomiske utsikter, tas det høyde for at fremtidige tap på næringslivsporteføljen kan øke noe i forhold til bankens normalnivå. Det gjøres imidlertid oppmerksom på den generelle usikkerhet som er knyttet til slike prognoser. Størstedelen av tapene forventes å komme i høy og middels risikoklasse.

Individuelle nedskrivninger på utlån	2019	2018
Individuelle nedskrivninger 01.01.	6.255	4.339
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-3.308	-26
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	831	2.035
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	461	1.951
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-1.004	-2.044
Individuelle nedskrivninger 31.12.	3.235	6.255

Individuelle nedskrivninger på utlån – fordelt på person/næring	2019	2018
Personmarked	1.428	1.663
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	7	182
Bygg og anlegg	1.210	2.567
Varehandel, hotell/restaurant	-	93
Transport, lagring	-	548
Finans, eiendom, tjenester	588	902
Sosial og privat tjenesteyting	2	300
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	3.235	6.255

Nedskrivninger på grupper av utlån	2019	2018
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	5.167	4.470
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-287	697
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	4.880	5.167

Tapskostnader utlån/garantier	2019	2018
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	-3.019	1.916
Periodens endring i gruppeavsetninger	-287	697
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	3.308	33
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	37	-
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-	-10
Syke renter	-164	-448
Periodens tapskostnader	-125	2.188

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet	2019	2018
Resultatførte renter på lån som er nedskrevet	164	448

Bokført verdi av lån med betalingslettelser	2019	2018
Bokført verdi av lån med reforhandlede betingelser	3.651	3.009

NOTE 3 – KAPITALDEKNING

Den ansvarlige kapitalen kan bestå av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggskapital (ansvarlig lånekapital). Bankens ansvarlige kapital består av ren kjernekapital.

Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital minst skal utgjøre 8 % av beregningsgrunnlaget. I tillegg må banken møte bufferkrav som bevaringsbuffer på 2,5 %, systemrisikobuffer på 3 % og en motsyklisk buffer på 2,5 % (endring fra 31.12.2019, tidligere 2 %). Dette gir et minstekrav per 31.12.2019 til ren kjernekapital på 12,5 %, kjernekapital på 14,0 % og et krav til ansvarlig kapitaldekning på 16,0 %.

I tillegg til minstekravene til kapital har banken en egen prosess som bygger på bankens risikoprofil for vurdering av det interne kapitalbehovet (Pilar II). Styre har i denne prosessen fastsatt kapitalmål konsolidert (kapitalbehov + styringsbuffer) per 31.12.2019 til 15,4 % for ren kjernekapitaldekning, 16,9 % for kjernekapitaldekning og 18,9 % for ansvarlig kapitaldekning. Finanstilsynet har per 31.12.2019 ikke fastsatt et pilar II krav til banken.

Fra 01.01.2018 ble det krav om forholdsmessig konsolidering av eierinteresser.

Kapitaldekning

	2019	2018
Sparebankens fond	225.324	209.309
Gavefond	100	100
Sum egenkapital	225.424	209.409
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-9.957	-10.750
Sum ren kjernekapital	215.467	198.660
Sum kjernekapital	215.467	198.660
Sum tilleggskapital	-	-
Netto ansvarlig kapital	215.467	198.660
	2019	2018
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Lokal regional myndighet	5.635	2.815
Institusjoner	678	3.013
Foretak	82.159	94.525
Pantsikkerhet eiendom	661.690	628.807
Forfalte engasjementer	12.690	31.027
Obligasjoner med fortrinnsrett	8.746	8.215
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	6.405	16.855
Andeler i verdipapirfond	5.235	7.213
Egenkapitalposisjoner	35.856	35.463
Øvrige engasjementer	71.371	72.639
Ansvarlig kapital i andre finansinst.	-9.957	-10.750
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	880.508	889.822
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	84.397	67.347
Sum beregningsgrunnlag	964.906	957.169
Kapitaldekning i %	22,33 %	20,75 %
Kjernekapitaldekning	22,33 %	20,75 %
Ren kjernekapitaldekning i %	22,33 %	20,75 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	10,25 %	10,12 %

Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,50 %)	24.123	23.929
Motsyklisk buffer (2,50 %)	24.123	19.143
Systemrisikobuffer (3,00 %)	28.947	28.715
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	77.192	71.788
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	43.421	43.073
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	94.854	83.799

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 0,97 % i Eika Gruppen AS og på 0,25 % i Eika Boligkreditt AS.

	2019	2018
Ren kjernekapital	225.449	210.175
Kjernekapital	227.849	213.339
Ansvarlig kapital	230.867	216.630
Beregningsgrunnlag	1.086.700	1.100.331
Kapitaldekning i %	20,75 %	19,69 %
Kjernekapitaldekning	20,97 %	19,39 %
Ren kjernekapitaldekning i %	21,24 %	19,10 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	9,44 %	9,01 %

NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall, uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering, eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko, og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner.

Banken tilstreber en innskuddsdekning høyere enn 85 %. Innskuddsdekningen utgjør ved årets utgang 95,5 %, mot 101,5 % året før for brutto utlån. Likviditetssituasjonen vurderes som god.

Restnedbetalingstid på eiendels- og gjeldsposter**EIENDELER**

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	69.951	69.951
Utl./fordr. til kredittinst.	1.976	-	-	-	-	33.395	35.371
Utlån til kunder	6.786	26.309	64.422	230.675	1.455.535	-5.537	1.778.190
Obligasjoner/sertifik.	-	2.069	38.969	76.258	-	-	117.296
Aksjer	-	-	-	-	-	38.079	38.079
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	9.644	9.644
Sum eiendeler	8.762	28.378	103.391	306.933	1.455.535	145.533	2.048.532

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.	277	65.445	-	40.000	-	607	106.329
Innskudd fra kunder	-	453.296	-	-	-	1.251.904	1.705.200
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	11.579	11.579
Egenkapital	-	-	-	-	-	225.424	225.424
Sum gjeld og egenkapital	277	518.741	-	40.000	-	1.489.514	2.048.532

**Netto likviditetseksposering
på balansen**

8.485	-490.363	103.391	266.933	1.455.535	-1.343.981
--------------	-----------------	----------------	----------------	------------------	-------------------

Banken har utarbeidet et eget dokument for likviditetspolicy. I dette dokumentet er det satt opp rammer for bl.a. LCR, NSFR og innskuddsdekning m.m. Enkelte rammer, som for eksempel innskuddsdekning og LCR, blir rapportert til styret hver måned, mens andre rammer blir rapportert til styret hvert kvartal.

Banken har også en egen modell for stresstesting av likviditet. Denne modellen tar for seg tre scenarier hvor banken ut fra visse forutsetninger kan beregne hvordan likviditetsbehovet blir frem i tid.

NOTE 5 – RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først forta renteendringer på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring i markedsrenten vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten er lav.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen nedenfor.

Renteendringstidspunkt for eiendels- og gjeldsposter**EIENDELER**

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	69.951	69.951
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	35.371	35.371
Utlån til kunder	-	1.409.233	-	-	-	368.957	1.778.190
Obligasjoner/sertifik.	17.046	72.297	27.954	-	-	-	117.297
Aksjer	-	-	-	-	-	38.079	38.079
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	9.644	9.644
Sum eiendeler	17.046	1.481.530	27.954	-	-	522.003	2.048.532

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	65.000	-	-	-	41.329	106.329
Innskudd fra kunder	-	1.018.848	-	-	-	686.352	1.705.200
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	11.579	11.579
Egenkapital	-	-	-	-	-	225.424	225.424
Sum gjeld og egenkapital	-	1.083.848	-	-	-	964.684	2.048.532

Netto renteekponering på balansen	17.046	397.681	27.954	-	-	-442.681	0
--	---------------	----------------	---------------	----------	----------	-----------------	----------

NOTE 6 – MARKEDSRISIKO

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER	Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Utstedt av det offentlige				
Lokale og regionale myndigheter				
Ikke børsnoterte	28.000	27.991	27.954	27.954
Sum utstedt av det offentlige	28.000	27.991	27.954	27.954
Utstedt av andre				
Foretak				
Børsnoterte	2.500	2.069	2.069	2.495
Obligasjoner med fortrinnsrett	-	-	-	-
Børsnoterte	66.000	66.189	66.149	66.262
Ikke børsnoterte	21.000	21.132	21.125	21.164
Sum utstedt av andre	89.500	89.390	89.343	89.921
Sum sertifikater og obligasjoner	117.500	117.381	117.296	117.875

Anlegg	Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Egenkapitalbevis				
Hjelmeland Spb.	7.824	861	743	743
Kvinesdal Spareb	5.027	427	427	452
Ringerikes Spare	1.000	125	125	230
Sum børsnoterte	13.851	1.413	1.295	1.425
Ikke børsnotert				
SDC AF 1993 H. A	1.926	870	870	983
Spama AS	150	15	15	168
Eika Gruppen	234.846	11.345	10.986	34.640
Eika BoligKredit	3.056.820	12.830	12.720	12.720
Eiendomskreditt	16.750	1.704	1.704	2.040
Valdres Næringshage	27	173	108	108
Vaset Utbyggings	20	200	200	408
Innovangsjon SA	1.000	100	1	1
Vang Næringsforu	5	0	0	0
Eika VBB	741	2.933	2.933	2.933
Valdres Storhall	50	50	3	3
Sum ikke børsnoterte	3.312.335	30.219	29.540	54.003
Sum anleggsaksjer	3.326.186	31.632	30.835	55.428

	Antall aksjer	Anskaffelses- kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Rente og aksjefond				
Ikke børsnotert				
Eika Kreditt	4.109	4.378	4.235	4.235
Eika Egenkapitalbevis	7.421	1.000	1.000	1.866
Sum rente og aksjefond	11.530	5.378	5.235	6.101
Sum verdipapirer med variabel avkastning	3.337.716	37.010	36.071	61.531

Endringer i 2019	Anleggsaksjer
Inngående balanse	30.442
Tilgang 2019	4.157
Avgang 2019	-3.188
Nedskrivning	-576
Utgående balanse	30.835

Banken har andeler i ett rentefond og ett aksjefond. Finanstilsynet har presisert at andeler i verdipapirfond skal klassifiseres som aksjer og andeler, og at avkastningen skal klassifiseres som inntekter fra aksjer og andeler, og ikke renteinntekter.

Eika Kreditt

Eika Kreditt har en aktiv investeringsstrategi med fokus på å skape langsiktig meravkastning utover fondets referanseindeks. Fondet investerer i rentebærende verdipapirer med høy til moderat kredittrisiko.

Eika Egenkapitalbevis

Fondet investerer i egenkapitalbevis og aksjer i finanssektoren notert på nordisk børs eller tilsvarende markeds plass. Fondet forvaltes etter en aktiv investeringsstrategi med fokus på å skape langsiktig meravkastning utover fondets referanseindeks. Porteføljens sammensetning av aksjer og egenkapitalbevis, samt regionfokus, og søkes tilpasset forvalters vurdering av utsiktene for de ulike regioner og land.

Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	2019	2018
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	111	9
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-100	-163
Kursregulering obligasjoner	-6	37
Netto gevinst/-tap obligasjoner	5	-117
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler	-61	73
Kursregulering aksjer og andeler	-2	-254
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	-63	-181
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	9	13
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	-49	-286

Banken har også eierskap i konvertible C-aksjer i Visa Inc., som Visa Norge Holding 1 AS forvalter på vegne av 104 banker i Norge. Virkelig verdi av bankens andel er kr. 85 299. Videre har banken eierandel i VN Norge AS virkelig verdi av bankens andel er kr. 799 118. Aksjepostene blir balanseført i 2020 ifm. overgangen til IFRS.

NOTE 7 – ANDRE RENTEKOSTNADER

Lov om finansforetak og finanskonsern pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondets formål er å sikre at norske banker til enhver tid kan oppfylle sine forpliktelser.

Fondet plikter å dekke tap inntil kr 2 mill., som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes Sikringsfond. Med innskudd menes enhver kredittsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person.

Beregningen for innbetaling til Bankenes Sikringsfond ble endret for innbetalingen i 2019. Grunnlaget er gjennomsnittet av bankenes garanterte innskudd over fire kvartaler. Dette gjennomsnittet benyttes videre for beregning av endelige risikojusterte bidrag.

Det ble for første gang innbetalt bidrag til krisetiltaksfondet. Da banken har forvaltningskapital på under ti milliarder kroner og grunnlag for beregning på under tre milliarder kroner blir det beregnet terskelbidrag. Nivået for terskelbidrag bestemmes ut fra foretakets forvaltningskapital fratrukket ansvarlig kapital og garanterte innskudd.

I 2019 ble det som i 2018 innbetalt avgift til Bankenes Sikringsfond.

	2019	2018
Avgift til krisefond	10	-
Avgift til innskuddsgarantifond	1.324	979
Sum andre rentekostnader	1.334	979

NOTE 8 – PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER

Provisjonsinntekter	2019	2018
Garantiprovisjon	362	279
Formidlingsprovisjon	782	1.437
Betalingsformidling	2.855	1.657
Verdipapirforvaltning og -omsetning	730	669
Provisjon Eika Boligkreditt	524	1.092
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	6.735	6.595
Andre provisjons- og gebyrinntekter	1.241	1.449
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	13.229	13.178

Provisjonskostnader	2019	2018
Transaksjonsavgifter og lignende	402	133
Betalingsformidling, interbankgebyrer	860	1.248
Andre provisjonskostnader	583	494
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	1.845	1.875

NOTE 9 – PENSJON

Kollektiv pensjonsordning

Banken avviklet den ytelsesbaserte pensjonsordningen i 2016, og alle ansatte er nå medlem i en innskuddsbasert pensjonsordning. For medlemmer i den innskuddsbaserte pensjonsordningen betales en premie tilsvarende 7 % av lønn mellom 0 G til 7,1 G, og 20 % av lønn mellom 7,1 G og 12 G. Bankens ordning tilfredstiller krav til pliktig obligatorisk tjenestepensjon.

	2019	2018
Spesifikasjon av netto pensjonskostnad i resultatregnskapet		
Innskuddsbasert ordning og premie AFP	1.083	871
Sum pensjonskostnader	1.083	871
Netto beløp regnskapsført i balanseregnskapet inkl. arbeidsgiveravgift (AGA)	2019	2018
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler i periodens begynnelse	-697	-718
Pensjonsutbetalinger over egen drift	-	21
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler ved periodens slutt	-697	-697

Avtale med tidligere banksjef – ikke sikret ordning

Tidligere banksjef hadde avtale som ga rett til førtidspensjonering i perioden 62–67 år tilsvarende 80 % av lønn ved fratreden. Per 31.12.2018 er det avsatt 697 tusen for denne avtalen. Denne forpliktelsen opprettholdes, selv om han sluttet 30.11.2017.

NOTE 10 – LØNNS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2019	2018
Lønn til ansatte	11.513	10.993
Honorar til styre og tillitsmenn	263	258
Pensjoner	1.083	871
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	1.985	1.847
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	517	460
EDB-kostnader	7.762	7.545
Markedsføring og sponsorat	1.125	1.229
Rekvisita	304	385
Honorarer eksterne tjenester	1.195	401
Telefon, porto, datalinjer	690	593
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	26.437	24.581
Antall ansatte pr 31.12.	21,0	20,0
Antall årsverk pr 31.12.	19,8	19,0
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	20,0	19,2

NOTE 11 – LÅN OG YTELSE

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente. Beløpet er ikke ført som kostnad, men reduserer renteinntekter tilsvarende. Lån til banksjef følger generelle vilkår for øvrige ansatte.

Reduserte renteinntekter knyttet til rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør for 2019 kr 131.925

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier.

Obligatorisk tjenstepensjon, OTP, er pliktig. Banken har pensjonsordning som tilfredsstiller kravene.

Banken har fire ansattvalgte i Generalforsamlingen.

	Lønn og honorarer	Pensjonsordning	Annen godtgjørelse	Sum	Lån
Ledende ansatte					
Banksjef	914	78	174	1.166	907
Ledergruppe, øvrige	2.004	143	35	2.182	620
Sum ledende ansatte	2.918	221	209	3.348	1.527
Styre					
Leder	66	–	–	66	59
Nestleder	44	–	–	44	857
Styremedlem	46	–	–	46	–
Styremedlem	43	–	–	43	3.005
Styremedlem	45	–	–	45	–
Ansattvalgt styremedlem	–	38	25	691	2.840
Samlede ytelser og lån til styret	242	38	25	933	6.761
Generalforsamling					
Leder	4	–	–	4	704
Øvrige medlemmer	10	151	45	2.331	20.547
Samlede ytelser og lån til generalforsamlingen	14	151	45	2.335	21.251

NOTE 12 – VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

	Driftsmidler	Bygninger	Tomt	Sum
Kostpris 01.01.2019	7.352	14.500	83	21.935
Tilgang	216	–	–	216
Avgang	-218	–	–	-218
Kostpris 31.12.2019	7.350	14.500	83	21.933
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2019	5.916	12.098	–	18.014
Tilbakeførte avskrivninger på utrangerte driftsmidler	-217	–	–	-217
Ordinære avskrivninger	477	428	–	905
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2019	6.176	12.526	–	18.702
Bokført verdi 31.12.2019	1.174	1.974	83	3.230

		Areal m ²	Herav utleid areale m ²	Balanseført verdi 31.12
Fast eiendom	Eiendomstype			
	Bankbygg – Slidre	826	60	1.804
	Bankbygg – Vang	647	90	83
Sum				1.887

NOTE 13 – SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2019	2018
Andre driftskostnader		
Driftskostnader fast eiendom	668	855
Honorar ekstern revisor	300	313
Leie av lokaler	121	118
Andre kostnader leide lokaler	81	69
Maskiner, inventar og transportmidler	247	264
Eksterne tjenester	347	450
Forsikringer	98	112
Kostnader Eika Gruppen AS	1.180	1.519
Andre driftskostnader	1.151	-116
Fusjonskostnader	-	5.076
Sum andre driftskostnader	4.193	8.660

Spesifikasjon av revisjonshonorar:

Lovpålagt revisjon	250	281
Attestasjon	25	
Skatterådgivning	25	
Andre tjenester utenfor revisjon		32
Sum revisjonshonorar inkl. mva	300	313

NOTE 14 – SKATTEKOSTNAD

	2019	2018
Beregning av betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	20.302	14.487
Permanente forskjeller	-4.618	-5.866
Endring midlertidige forskjeller	240	-866
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	15.924	7.755
Betalbar skatt på årets resultat, 25 %	3.981	1.939

Skattekostnad	2019	2018
Betalbar inntektsskatt for året	3.981	1.940
Endring utsatt skatt	-222	206
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-25	268
Formuesskatt	402	400
Sum skattekostnad	4.137	2.814

Betalbar skatt fremkommer som følger:

Formuesskatt	402	400
Inntektsskatt	3.981	1.940
Sum betalbar skatt	4.383	2.340

Oversikt over midlertidige forskjeller	Endring	2019	2018
Varige driftsmidler	-240	-2.564	-2.324
Over- / underfinansiert pensjonsforpliktelse	-	-697	-697
Andre forskjeller	-	-	-
Obligasjoner og andre verdipapirer	-645	-578	67
Grunnlag utsatt skatt+ /utsatt skattefordel-	-885	-3.839	-2.954
Bokført utsatt skattefordel (-) /utsatt skatt (+)	-221	-960	-739
Endring i skattesats			
Sum bokført utsatt skattefordel		-960	-739

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	2019
25% skatt av resultat før skatt	5.075
25% skatt av permanente forskjeller	-1.154
25 % av endring midlertidige forskjeller	60
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-25
Formuesskatt	402
Endring utsatt skatt	-222
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	4.137

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt i tidligere år, samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt av alminnelig inntekt og formuesskatt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr. 31.12.

NOTE 15 – KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering.

	2019	2018
Kontanter i norske kroner	3.882	4.495
Kontanter i utenlandske valutasorter	80	82
Innskudd i Norges Bank	65.990	65.373
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	69.951	69.950

NOTE 16 – EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAPER

Selskapets navn	Kontor-kommune	Selskaps-kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Total EK 2019	Resultat 2019	Bokført Verdi
Valdres Eiendomskontor AS	Nord-Aurdal	1800	1199	66,6	2794	-223	2008

Selskapet er ikke børsnotert. Aksjene er vurdert til kostpris. Valdres Eiendomskontor AS ble stiftet i 1998 i forbindelse med kjøp av eksisterende eiendomskontor. Selskapet har forretningskontor i Fagernes. Selskapet har i 2019 et negativt resultat på 223 361 kroner. Det blir ikke utdelt utbytte til eierne av selskapet.

Med bakgrunn i selskapets resultat- og balansetall er dette selskapet vurdert til ikke vesentlig for forståelsen av bankens resultat- og balansetall. Det er ikke utarbeidet konsernregnskap. I forbindelse med overgang til IFRS fra 01.01.2020 vil det bli utarbeidet konsernregnskap.

NOTE 17 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER

	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.				
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	607		827	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	105.722		65.179	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	106.329	2,20 %	66.006	1,88 %
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	1.232.823		1.320.540	
Med avtalt løpetid	472.377		319.452	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	1.705.200	1,18 %	1.639.991	1,02 %
	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Innskudd fra kunder				
Lønnstakere og lignende	1.011.526	59,3 %	951.876	58,0 %
Utlandet	7.322	0,4 %	8.030	0,5 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	144.672	8,5 %	146.122	8,9 %
Industriproduksjon	50.691	3,0 %	43.124	2,6 %
Bygg og anlegg	89.823	5,3 %	74.528	4,5 %
Varehandel, hotell/restaurant	43.802	2,6 %	38.125	2,3 %
Transport, lagring	6.977	0,4 %	8.387	0,5 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	122.077	7,2 %	116.319	7,1 %
Sosial og privat tjenesteyting	74.409	4,4 %	72.512	4,4 %
Offentlig forvaltning	153.902	9,0 %	180.970	11,0 %
Sum innskudd	1.705.200	100,00 %	1.639.991	100,00 %
	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Innskudd				
Oppland	1.423.212	83,5 %	1.374.831	83,8 %
Oslo	105.119	6,2 %	90.965	5,5 %
Andre	169.547	9,9 %	166.166	10,1 %
Utlandet	7.322	0,4 %	8.030	0,5 %
Sum innskudd	1.705.200	100,00 %	1.639.991	100,00 %

NOTE 18 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2019	2018
Annen gjeld		
Bankremisser	25	134
Betalingsformidling	1.493	1.537
Skyldige offentlige avgifter	167	333
Betalbar skatt	4.383	2.340
Skattetrekk	647	708
Leverandørgjeld	987	1.696
Annen gjeld ellers	617	698
Sum annen gjeld	8.317	7.446

NOTE 19 – EGENKAPITAL

	Spb. fond	Gavefond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2019	209.309	100	209.409
Tilbakeført gaveavsetning ført direkte mot egenkapitalen	150		150
Tilført fra årets resultat	15.865		15.865
Egenkapital 31.12.2019	225.324	100	225.424
		2019	2018
Avsetning gaver		300	300
Overført til Sparebankens fond		15.865	11.373
Sum		16.165	11.673

Se note 26 og 27 for endringer i egenkapital som følge av overgang til IFRS fra 01.01.20.

NOTE 20 – GARANTIANSVAR

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterium at lån er innenfor 75 % av panteobjektet for boliglån og innenfor 60 % av panteobjektet for fritidsbolig. Bankens kunder har pr 31.12.19 lån for 216,16 mill. kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

Tapsgaranti: Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner, eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Banken plikter å dekke 80 % av konstaterte tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene.

Pr. 31.12.2019 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 10 %.

	2019	2018
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	6.614	3.739
Kontraktsgarantier	12.327	7.511
Andre garantier	3.617	3.327
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	22.557	14.577
Garanti ovenfor Eika Boligkreditt	5.000	6.575
Sum garantiansvar	27.557	21.152

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har ikke overtatt noen misligholdte lån fra Eika Boligkreditt i 2019, eller frem til avleggelse av årsregnskapet for 2019. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i hovedsak ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav sannsynlighet for mislighold, samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse, ikke vil være vesentlig for bankens likviditet.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

	2019	2018
Garantier til Eika Boligkreditt AS		
Total andel av garantiramme		
Saksgaranti	-	1.575
Tapsgaranti	5.000	5.000
Samlet garantiansvar ovenfor Eika Boligkreditt AS	5.000	6.575

	2019		2018	
Garantier fordelt geografisk	Beløp	%	Beløp	%
Oppland inkl. EBK	26.832	97,4 %	20.477	96,8 %
Andre	650	2,4 %	600	2,8 %
Utlandet	75	0,3 %	75	0,4 %
Sum garantier	27.557	100,00 %	21.152	100,00 %

NOTE 21 – NØKKELTALL

TABELL		
Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2019	2018
Resultat		
Kostnader i % av inntekter	60,3 %	69,6 %
Kostnader i % av inntekter justert for VP	67,3 %	75,7 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	-7,6 %	-3,7 %
Egenkapitalavkastning*	7,4 %	5,7 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	24,60 %	25,56 %
Innskuddsmargin hittil i år	0,35 %	0,02 %
Utlånsmargin hittil i år	1,68 %	2,13 %
Netto rentemargin hittil i år	1,94 %	1,84 %
Resultat etter skatt i % av FVK	0,82 %	0,64 %
 Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	21,1 %	20,2 %
Andel lån overført til EBK – kun PM	13,3 %	13,8 %
Innskuddsdekning	95,5 %	101,5 %
* EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert		
Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2019	2018
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	22,33 %	20,75 %
Kjernekapitaldekning	22,33 %	20,75 %
Kapitaldekning	22,33 %	20,75 %
Leverage ratio	10,25 %	10,12 %
 Likviditet		
LCR	113	117
NSFR	128	136

NOTE 22 – REGNSKAPSPRINSIPPER – OVERGANG TIL IFRS FRA 2020

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSEN AV REGNSKAPET

Fra 2020 vil banken utarbeide første årsregnskap avlagt i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1–4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9–2.

Regnskapsprinsippene som er beskrevet blir anvendt i utarbeidelsen av selskapets årsregnskap for 2020 og for utarbeidelsen av IFRS åpningsbalanse pr. 1. januar 2020 som er bankens overgangsdato for konvertering til IFRS. Se note 23–17 for effekter av overgang til IFRS.

Sammenligningstallene for 2019 er ikke omarbeidet og er dermed i samsvar med NGAAP.

I samsvar med forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å unnlate å anvende IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020 og i stedet anvende tidligere anvendte prinsipper.

I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har selskapet valgt å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag fra datterselskap i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS:

- 1) IFRS 13. Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7–3.
- 2) IFRS 15.113–128
- 3) IAS 19.135 litra c og IAS 19.145–147.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER IHT. PRINSIPPER SOM VIL GJELDER FRA 2020

Prinsipper for konsolidering

Banken eier 66,66 % av aksjene i Valdres Eiendomskontor AS. Konsernregnskap ble ikke laget etter reglene for NGAAP. Etter reglene i IFRS skal banken utarbeide konsernregnskap.

Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av

kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamling.

Leieinntekter inntektsføres løpende, etter hvert som de opptjenes.

Finansielle instrumenter – innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Finansielle instrumenter – klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen.:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

I forhold til klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler som er pengekrav klassifiseres basert på en vurdering av banken forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende rente og fast rente er klassifisert til amortisert kost. Bankens har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt (EBK) som har belåningsgrad under 75 % og fritidseiendom under 60 %. Bankens forretningsmodell tilsier at det ikke overføres boliglån som allerede er på bankens balanse til EBK. Bankens har, siden opprettelsen av EBK, overført noen utlån fra egen balanse, men kun

unntaksvis og med uvesentlige volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektivrentemetode. Der hvor tidshorisonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Måling

MÅLING TIL VIRKELIG VERDI

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder, fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet for 2020.

MÅLING TIL AMORTISERT KOST

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

MÅLING AV FINANSIELLE GARANTIER

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler, omfattet.

Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen. Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

NEDSKRIVNINGSMODELL I BANKEN

Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). SDC (Skandinaviske Data Center AS, leverandør av IT-plattformer til bank og finans) har videre utviklet løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

BESKRIVELSE AV PD MODELLEN

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner i 90 dager sammenhengende, i tillegg til andre kvalitative indikatorer som tilsier at engasjementet har misligholdt, jf. kapitalkravsforskriften § 10-1.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdssannsynlighet for de neste 12 måneder (PD). Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten boliglån. Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet. Modellene blir årlig validert og rekalkuleres ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet blir det utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdssannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 måneder.

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. Banken har definert vesentlig økning i kredittrisiko som en økning fra opprinnelig PD ved første gangs innregning (PD ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) mindre enn 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 0,5\ \%$$

og

$$PD\ liv > PD\ rest\ liv\ ini * 2$$

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) over eller lik 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

$$PD\ 12\ mnd. > PD\ 12\ mnd.\ ini + 2\ \%$$

eller

$$PD\ liv > PD\ rest\ liv\ ini * 2$$

BEREGNING AV LGD

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder. Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi.

EAD

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – base case, best case og worst case – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid. Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld, bankenes utlånsrente og kronekurs inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Vekting av scenarioene gjøres etter en ekspertvurdering.

Følgende makrovariabler er benyttet i de ulike scenarioene for åpningsbalansen pr. 01.01.2020.

	2020	2021	2022	2023
Base case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,8 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %
Gjeld husholdning (endring)	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,1 %	4,0 %	4,2 %	4,6 %
Oljepris (USD pr. fat)	65	63	62	61

Scenario 'Normal Vekst Og Utvikling' baserer seg på Finanstilsynets normalscenario. Et scenario hvor den økonomiske veksten dempes uten behov for store grep hverken i form av innstramninger (renteøkninger, stram finanspolitikk) for å bremse den økonomiske veksten, eller i form av stimuli (Rentekutt, slakk finanspolitikk). Ikke helt lik Finanstilsynets scenario, men noenlunde samme postnummer.

	2020	2021	2022	2023
Worst case				
Arbeidsledighet (nivå)	5,1 %	6,2 %	6,3 %	6,0 %
Gjeld husholdning (endring)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	7,2 %	5,5 %	4,7 %	4,1 %
Oljepris (USD pr. fat)	30	30	30	30

Nedside Scenario' er basert på Finanstilsynets Stresstest. En typisk internasjonal lavkonjunktur med betydelig fall i både eksportvolum for tradisjonelle næringer, og for oljeprisen, er antatt å gjøre finansmarkedene usikre på kredittvurderingen av norsk publikum. Slik er nedside-scenario stilisert, med et langvarig fall i oljeprisen til 30 USD per fat (som i Finanstilsynets juni rapport). Vel så viktig er en halvering av oljeinvesteringene i det samme år som oljeprisen faller. Rentene som folk flest får, øker i nedgangstider, fordi stigningen i kredittpåslag mer enn oppveier eventuelle rentekutt i Norges Bank.

	2020	2021	2022	2023
Best case				
Arbeidsledighet (nivå)	3,3 %	3,1 %	2,9 %	2,7 %
Gjeld husholdning (endring)	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,3 %	4,2 %	4,4 %	4,8 %
Oljepris (USD pr. fat)	80	80	80	80

‘Høy-vekst scenarioet’ er utformet av Eika som en situasjon hvor mange av de parameterverdier som kjennetegner nedgangstider, får motsvarende positivt fortegn. God vekst i eksportvolumer, og en oljepris på 80 USD gjennom prognoseperioden hører med. Scenarioet er en klassisk norsk høykonjunktur hvor gode tider for våre eksportnæringer gir støtet til en bredt basert norsk konjunkturoppgang.

OVERTAGELSE AV EIENDELER

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster og tap, samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Gevinst, tap og verdiendringer på finansielle instrumenter klassifisert som virkelig verdi over utvidet resultat føres over utvidet resultat. Utbytte på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter føres over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

Sikringsbokføring

Valdres Sparebank benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden. Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Nedskrivning av materielle

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

Leieavtaler

En leieavtale klassifiseres som finansielle leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Fra 2021 vil banken følge prinsippene i IFRS 16 for regnskapsføring av leieavtaler.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Bankens regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil selskapet redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader og – forpliktelser følger IAS 19. Banken omdannet i 2016 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP-ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP-ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen, er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle –, investerings-, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner, – samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

NOTE 23 – OVERGANGSEFFEKTER PÅ FINANSIELLE EIENDELER

Finansielle eiendeler	31.12.2019		01.01.2020	
	Etter årsregnskapsforskriften		Etter IFRS 9	
Kontanter og innskudd i Norges Bank	Amortisert kost	69.951	Amortisert kost	69.951
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost	35.371	Amortisert kost	35.371
Utlån til kunder	Amortisert kost	1.778.190	Amortisert kost	1.778.190
	Virkelig verdi over resultatet	-	Virkelig verdi over resultatet	-
		-	Virkelig verdi over utvidet resultat	-
Verdipapirer – rentepapirer	Laveste verdis prinsipp	117.296	Virkelig verdi over resultatet	117.875
Verdipapirer – egenkapitalinstrumenter	Laveste verdis prinsipp	38.079	Virkelig verdi over resultatet	12.204
			Virkelig verdi over utvidet resultat	52.074
Totalt		2.038.887		2.065.665

NOTE 24 – REKLASSIFISERING OG VERDIJUSTERINGER

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Kontanter og innskudd i Norges Bank				
Åpningsbalanse forskrift og sluttbalanse IFRS 9	69.951	-	-	69.951
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner				
Åpningsbalanse forskrift	35.371			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				35.371
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	1.778.190			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			2.310	
Verdijustering: Uamortiserte gebyrinntekter			-1.200	
Sluttbalanse IFRS 9				1.779.300
Investeringer i verdipapirer – rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	117.296			
Reklassifisert virkelig verdi over resultatet		-117.296		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter				
Åpningsbalanse forskrift	38.079			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-10.570		
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-27.509		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Finansielle eiendeler til amortisert kost	2.038.887	-155.375	1.110	1.884.622
	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi- fisering	Verdi- justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Ubenyttede kreditter til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	87.422			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-135	
Sluttbalanse IFRS 9				87.287
Garantier til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	27.557			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-157	
Sluttbalanse IFRS 9				27.400
Finansielle forpliktelser til amortisert kost	114.979	-	-292	114.687

Virkelig verdi over resultatet**Utlån til kunder**

Åpningsbalanse forskrift	-	-	-	-
Reklassifisert fra amortisert kost		-		
Verdijustering til virkelig verdi			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-

Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter (obligatorisk)

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra laveste verdis prinsipp		10.570		
Verdijustering til virkelig verdi			1.634	
Sluttbalanse IFRS 9				12.204

Investeringer i verdipapirer – rentepapirer (valgt)

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra amortisert kost		117.296		
Verdijustering til virkelig verdi			578	
Sluttbalanse IFRS 9				117.875

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	-	127.866	2.212	130.079
---	----------	----------------	--------------	----------------

31.12.2019 Etter
årsregnskapsforskr.
Reklassi-
fisering
Verdi-
justeringer
01.01.2020
Etter IFRS 9

Virkelig verdi over utvidet resultat**Utlån til kunder**

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-

Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter (valgt)

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra laveste verdis prinsipp		27.509		
Verdijustering til virkelig verdi			24.565	
Sluttbalanse IFRS 9				52.074

Investeringer i verdipapirer – rentepapirer

Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra amortisert kost		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	-	27.509	24.565	52.074
---	----------	---------------	---------------	---------------

Sum finansielle eiendeler	2.038.887	-	27.887	2.066.775
----------------------------------	------------------	----------	---------------	------------------

Sum finansielle forpliktelser	114.979	-	-292	114.687
--------------------------------------	----------------	----------	-------------	----------------

NOTE 25 – NEDSKRIVNINGER ETTER IFRS 9 OG UTLÅNSFORSKRIFTEN

	31.12.2019 Utlåns- forskriften	Steg 1 12 mnd. tap	01.01.2020 IFRS 9 Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskrivninger
Utlån til og fordringer på kunder	8.115	768	1.801	3.235	5.804
Ubenyttede kredittrammer til kunder	-	124	11	-	135
Garantier til kunder	-	19	138	-	157
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	-	-	-	-	-
Verdipapirer	-	-	-	-	-
Sum nedskrivninger	8.115	912	1.950	3.235	6.096
Bokført som reduksjon av balanseposter	8.115	768	1.801	3.235	5.804
Bokført som avsetning på gjeldspost avsetninger	-	144	149	-	292

NOTE 26 – OVERGANGSEFFEKTER PÅ EGENKAPITALEN

	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2019 iht. NGAAP	225.424
Verdiendring på innskudd i banker	-
Verdiendringer på utlån til kunder	833
Verdiendring på obligasjoner	434
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter (aksjer og andeler)	26.199
Verdiendring på ubenyttede kredittrammer og garantier	-219
Verdiendring på derivater	-
Klassifisering av hybridkapital som egenkapital	-
Verdiendring på eiendommer	-
..	-
Egenkapital 01.01.2020 iht. IFRS	252.670

NOTE 27 – EGENKAPITALOPPSTILLING

	Sparebankens fond	Gave- fond	Fond for urealiserte gevinster	Sum egen- kapital
Sum egenkapital 31.12.2017	197.936	100	-	198.036
Utbetalt i 2018	-	-	-	-
Renter fondsobligasjon	-	-	-	-
Resultat 2018	11.373	-	-	11.373
Sum egenkapital 31.12.2018	209.309	100	-	209.409
Utbetalt i 2019	-	-	-	-
Renter fondsobligasjon	-	-	-	-
Tilbakeført gaveavsetning ført direkte mot ege	150	-	-	150
Resultat 2019	15.865	-	-	15.865
Sum egenkapital 31.12.2019	225.324	100	-	225.424
Sum egenkapital 01.01.2020	225.324	100	-	225.424
Overgang til IFRS (note 26)	2.681	-	24.565	27.246
Omarbeidet egenkapital 01.01.2020	228.005	100	24.565	252.670

REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Valdres Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet 2019

Konklusjon

Vi har revidert Valdres Sparebank sitt årsregnskap for 2019 som viser et overskudd på kr 16 165 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:

<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Fagernes 27. februar 2020

ValdresRevisorene AS

Olve Lie
Statsautorisert revisor

Ved
din
side